

Senast reviderad 160105

Verksamhetsbeskrivning med arbetsplan för Lillgårdsskolans fritidshem 2015-2016

Draknästet Regnbågen Riddarborgen

Arbetsplanen är utarbetad efter **Skollagen (2010:800); Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011** samt Skolverkets *Allmänna råd och kommentarer för kvalitet i fritidshem*.

Presentation av Lillgårdsskolans fritidshem

Lillgårdsskolans fritidshem består av tre avdelningar: Draknästet, Riddarborgen och Regnbågen. Fritidshemmet bedriver sin verksamhet för elever från förskoleklass upp till årskurs 3.

Fritidshemmets uppdrag

I skollagen 14 kap 1 § kan man läsa följande om fritidshemmet:

Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och särskilda utbildningsformer som skolplikt kan fullgöras i. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklass och skola

Skolan och förskoleklassen ger viktiga lärverktyg till eleverna och fritidshemmets miljö kompletterar genom att ge möjligheter till att praktiskt prova, träna - och utveckla sina kunskaper vidare. Fritidshemmet kompletterar utbildningen i skolan och förskoleklassen genom att aktivt arbeta med social gemenskap, kamratrelationer, omsorg, normer och värden, grupprocesser, livsvärden och identitetsutveckling. På fritidshemmet sker spontana möten elev- elev, elev- vuxen, där samtal ger möjlighet att skapa förtroende och förståelse mellan individer. Genom att skolan, förskoleklassen och fritidshemmet ser till hela utbildningsdagen skapas en mångsidighet, helhet och kontinuitet för elevens utveckling och lärande.

Fritidshemmet stimulerar elevernas utveckling och lärande

Lärandet sker hela tiden. Fritidshemmet erbjuder en miljö där utmaning och material är anpassat efter elevernas ålder och behov. Eleven ges möjlighet att prova, utveckla och erfara nya kunskaper och förmågor. På fritidshemmet ligger stort fokus på att utveckla elevernas sociala kompetens och främja allsidiga kontakter. Lärandet på fritidshemmet sker i samspel och pedagogerna är goda förebilder för eleverna. Pedagogerna har även en viktig uppgift i att skapa goda kamratrelationer på fritidshemmet samtidigt som destruktiva beteenden motarbetas. En miljö som präglas av omsorg, förtroende och trygghet är mycket viktig för fritidshemmets arbete i att stimulera elevernas utveckling och lärande.

Fritidshemmet erbjuder eleverna en meningsfull fritid

Det är viktigt att fritidshemmet tillför eleverna mångsidighet och variation i utbildningen för att så många som möjligt ska uppleva en meningsfull fritid. På fritidshemmet har lek och skapande stor plats i verksamheten. Både lek och skapande verksamhet anpassas till elevernas ålder, intressen, mognad och egna önskemål. Genom att verksamheten innehåller både fria och lärarstyrda aktiviteter får eleverna möjlighet att prova nya saker som de eventuellt inte skulle välja själva. Detta gör att elevernas upplevelser och erfarenhet ökar vilket i sin tur bidrar till att förståelsen för andra elevers intressen blir större.

Fritidshemmet främjar elevernas delaktighet och inflytande

Vi arbetar aktivt med att eleverna på fritidshemmet ska känna delaktighet i verksamheten. De ska ges inflytande av verksamhetens innehåll genom att till exempel sjunga egna fritidssånger och ha gemensamma samlingar styrda av eleverna på avdelningarna. Genom det skapas vi-känsla och tillhörighet till gruppen. Samtalen och diskussionerna leder ofta till att gruppen får hjälpas åt att ta vissa beslut. Till delaktighet och inflytande hör också ansvar som en viktig del i verksamhetens arbete. Ansvarstagandet blir även här viktigt då det gäller att respektera tagna beslut och visa kamrater hänsyn. Genom detta tränas viktiga grundläggande demokratiska värderingar på fritidshemmet. Att eleverna ska känna delaktighet i verksamheten är viktigt för deras välbefinnande.

Lillgårdsskolans värdegrund

Vår verksamhet präglas av skolans pedagogiska grundidé som genomsyras av;

Glädje, kunskapande, respekt, trygghet, fantasi, framtidstro och lika värde.

Vi anser att elevernas lärande/kunskapande sker hela dagen. Därför är vi måna om att kunna erbjuda en miljö, både inne och ute som stimulerar till kreativitet, glädje, fantasi, skapande arbete och lek.

På fritidshemmet har eleverna möjlighet att påverka sin situation genom att delta i demokratiska sammanhang som till exempel samlingar. I samtal tränar eleverna på att kommunicera, framföra egna åsikter och önskemål och därmed utveckla sin språkliga förmåga.

Atmosfären på fritidshemmet ska vara harmonisk och eleverna ska känna trygghet samt mötas med respekt och lika värde.

Varje dag ges möjlighet till fysisk aktivitet. Eleverna ska på fritidshemmet ha goda möjligheter till att utvecklas, både individuellt och som grupp och därmed känna växandets glädje samt känna tillfredsställelse över att lyckas.

Genom att värna om den såväl fysiska som sociala arbetsmiljön på fritidshemmet bygger vi upp en framtidstro hos eleverna genom att låta dem vara en viktig del av en gemenskap.

Arbetsplan för 2015- 2016

Arbetsplanen är utarbetad efter **Skollagen (2010:800)**; **Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011** samt Skolverkets *Allmänna råd och kommentarer för kvalitet i fritidshem*.

SPRÅK OCH KOMMUNIKATION

Mål enligt LGR 11:

- **Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt.**

Hur arbetar vi för att nå målet?

På fritidshemmet stimulerar och uppmuntrar personalen till läsning. Vi skapar miljöer för läsning till exempel genom att skaffa nya böcker, inreda läsplatser och besöka skolans bibliotek.

Vi uppmuntrar eleverna till att skriva egna sagor, låtar och berättelser. Under gemensamma samlingar tränar eleverna på att uttrycka sig i grupp. Högläsning sker kontinuerligt i fritidsverksamheten.

Vi diskuterar innehållet i böckerna och utvecklar vårt ordförråd.

Vi ser resultatet när barnen tar initiativ till skapande av egna texter, läser böcker eller tidningar och deltar vid högläsning.

LEK OCH SKAPANDE

Uppdrag och mål enligt LGR 11:

- **Skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Särskilt under de tidiga skolåren har leken stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper.**
- **Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem.**

Hur arbetar vi för att nå målet?

Vi stimulerar elevernas lek genom att uppmuntra och ge förutsättningar för den. Det gör vi till exempel genom att bidra med material och rum som inspirerar till rollek i grupp. Vi försöker att undvika onödiga avbrott i leken. Rummen på fritids ger möjlighet till olika slags lekar som konstruktionslek, rollek, samarbetslek, och fantasilek. Uterummet och idrottssalen används för mer fysiska lekar. Leken är viktig för elevernas identitetsskapande och genom leken lär sig eleverna att förhålla sig till givna regler och samarbeta tillsammans med andra. Eleverna tränar också turtagning och sociala normer och regler. Personalen på fritidshemmet är närvarande vid elevernas lek och hjälper till och stöttar ifall konflikter eller problem uppstår.

Skapande arbete har en stor plats i verksamheten. Fritidshemmet erbjuder ett rikt och varierat utbud av material som inspirerar och ger möjlighet för eleverna att förverkliga sina idéer. Personalen är ofta medskapare och medupptäckare i elevernas skapandeprocess. Under denna process sker ett lärande och förståelse för olika materials egenskaper och användningsområde. I det skapande arbetet är själva processen lika viktig som slutprodukten. På fritidshemmet arbetar vi med olika estetiska uttryckssätt som till exempel bild, text och form samt, dans, teater och musik.

Vi ser resultatet när eleverna tar initiativ till egna lekar samt när de är kreativa och fyllda av idéer som de vill genomföra.

NORMER OCH VÄRDEN

Mål enligt LGR 11:

- **Alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.**
- **Skolans mål är att varje elev tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor.**

Hur arbetar vi för att nå målet?

På fritidshemmet ser vi varje enskild elev som en unik individ. Vi verkar för en varm miljö med fysisk kontakt och goda samtal. Vi lyssnar till eleverna och reder ut eventuella konflikter så fort som möjligt samt ger dem verktyg att själva lyckas i konflikthanteringen. För att känna samhörighet och medkänsla med sina kamrater har vi aktiviteter som främjar gruppsammanhållningen i både små och stora grupper. Sådana aktiviteter kan vara lekar, spel, sång och sagostunder, samarbetsövningar eller uppträdanden. På avdelningarna sjunger vi även våra egna fritidssånger som stärker gemenskapen i gruppen och skapar en vi-känsla.

Vi ser resultatet när eleverna berättar för personalen om de själva eller någon kamrat är ledsen eller utanför, när de väljer att vara med i aktiviteter som är stärkande för gruppen samt när atmosfären på fritids är trevlig och harmonisk.

ANSVAR OCH INFLYTANDE

Mål enligt LGR 11:

- **Skolans mål är att varje elev har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.**
- **Läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder.**

Hur arbetar vi för att nå målet?

På fritidsavdelningarna har vi varje vecka samlingar där lärare och elever tillsammans leder och bestämmer innehållet. Där har eleverna också möjlighet att ta upp saker inför gruppen, träna på att våga prata inför andra och stå för sina åsikter. Eleverna lär sig att visa hänsyn och respektera de gemensamma beslut som tas.

Alla elever tar ett gemensamt ansvar för fritidsmiljön genom att ta ansvar för olika städområden som påverkar deras lekmiljö. Sådana städuppgifter kan vara att göra i ordning bland lekmaterial i våra förråd eller plocka isär legobyggen och annat konstruktionsmaterial.

Vi ser resultatet när eleverna har egna förslag till innehåll i fritidshemmets verksamhet samt respekterar de beslut som gruppen gemensamt har fattat.

SAMVERKAN MELLAN SKOLA OCH HEM

Mål enligt LGR 11:

- **Läraren ska samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling.**

Hur arbetar vi för att nå målet?

Vi har en daglig dialog med elevernas föräldrar vid hämtning och lämning på fritidsavdelningarna. Vi informerar föräldrarna om elevernas situation i fritidsgruppen särskilt utifrån ett socialt perspektiv. Vid behov kontaktar vi föräldrarna för samtal som rör elevens situation. Vi tar oss även tid att svara på föräldrarnas frågor, önskemål eller funderingar. Via månadsbrev kommunicerar vi med hemmen om sådant som rör verksamheten i stort.

Vi ser resultatet när vi har regelbundna samtal med elevernas föräldrar och gemensamt hittar lösningar eller åtgärder som förbättrar elevernas skolsituation.

Utvärdering och analys av prioriterade mål 2014/2015

Personalen på Lillgårdsskolans fritidshem är glada, nöjda och stolta över resultaten på förra årets enkät. Mål för kommande läsår är att resultaten ska vara på samma höga nivå.

Här följer några av frågorna gällande **fritidstiden vt 2015**:

Trivselenkät för fritids besvarades detta år av 77 elever. 100% av eleverna på fritids trivs bra och känner sig glada när de tänker på fritidsverksamheten. Ingen elev har svarat med ledsn mun. Även föräldrarna besvarar denna fråga och håller med, 99 % besvarar att de uppfattar att deras barn alltid eller oftast trivs på fritids.

99% av våra fritidselever beskriver att man har någon att leka med när man så vill och önskar och 100% känner sig oftast glada när de tänker på sina *fritidskamrater*. Ingen elev har svarat med ledsn mun.

När det gäller vad eleverna tycker om att leka utomhus och inomhus är resultatet relativt lika, med en övervikt för lek inomhus.

99 % av föräldrarna uppger att de uppfattar att barnen trivs med sina fritidskamrater.

100% av eleverna uppger att de trivs mycket bra med de vuxna som de möter och eleverna uppfattar att det går att fråga om det mesta.

100 % av föräldrarna uppger att det *stämmer helt eller stämmer ganska bra* att de känner trygghet när barnen är på fritids.

99 %, av fritidseleverna tycker att de har möjlighet att vara med att påverka på fritids. Exempel på områden kan vara om man kan/vill vara utomhus eller inomhus, aktiviteter under eftermiddagarna eller specifikt under loven.

Eleverna har fått svara på vad de tycker om att göra inomhus på fritids:

Jag tycker om att pyssla. Rita. Leka. Pyssla och sy. Spela biljard. Fingervirka. Kuber. Leka och prata. Vara med mina vänner. Jag tycker om att rita. Vara i djungelrummet och rita. Mattekuber. Busa. Jag tycker om att rita. Vara i glasrummet. Vara i klassrummet. Spela spel. Spela, rita och pärla. Att pärla och att rita i min ritbok. Jag har så mycket saker att göra, till exempel att sy björnen. Pärla. Jag gillar att spela spel. Olika. Allt möjligt. Pärla, spela spel, rita, bygga lego. Datorn. Är bara inne på vinter och höst men då rita, pyssla, spela spel, pärla. Jag tycker om att pärla på fritids. Bygga lego. Leka, köra skip-bo, spansk skitgubbe, använda datorer, köra maffia och prata. Att spela, pyssla och rita. Bygga lego, rita, pärla, spela spel, leka påhittade lekar eller från filmer. Pärla. Jag gillar att spela spel, leka olika lekar och skriva på datorn. Spela spel, prata med varandra.

Detta har eleverna uppgett att de saknar inomhus:

Inget. Dator. Pennor. Pysselhöra. Ett lekrum där man får göra vad man vill. Inget! Läxor. Fler fyrkantiga pärlplattor. Pärlplattor. Fler pärlor. Jag vet inte. Vet inte. Mera pärlor. Ingenting. Jag vet inte. Vet ej! Jag saknar ingenting. Nya legoset. Spelet: Ska vi slå vad. Little pet shop. Att springa lite. Inget. Inget. Ett spel som heter Zoo Panic, fia med knuff och ett spel som man ska gissa djur. Pet shops. Fler rum att leka i. Flera pärlor. Jag tycker att det saknas ett rum. Ett helt skohorn. Jag saknar inget. En cross.

Eleverna har fått svara på vad de tycker om att göra utomhus på fritids:

Leka kull. Prata med kompisar. Vara i nätet. Kurragömma. Leka 15. Bandy. Guld, silver och brons och kull. Leka med fröknarna. Spiderman. Leka militär. Starwars. Innebandy och fotboll! Leka med kompisarna. Åka kana. Allting! Haj och människa. Ramsor. Twist. Springa! Leka häst. Spela bandy. Jag tycker om att klättra. Sitt i nätet. Leka hinderbanskull. Leka och träna.

Detta har eleverna uppgett att de saknar utomhus:

Inget. Bollar. En gungbräda. Jag saknar gungor. Gungor. Ingenting. Mattekuber. Ensamhetssolen. 4-rutor. Jag saknar inget! Mysigare grejor. Jag vill ha nerf! Studsmatta. Längre rutschkana. Spela innebandy. Jag saknar gungor. Inget. Inget. Inget. Vet inte. Inget. Ingenting. Jag vet inte. Inget! Vi gjorde ju precis om skolgården. Jag saknar ingenting. Fler hela bandyklubbor. Jag saknar utomhuskriter man kan rita med. Rummen och värmen. Gungor. Att äta ute när det blir varmt. Jag skulle vilja ha 4-rutor. 4-rutor plan. Jag saknar stockar, pinnar som hinder till lufthästarna. Klätterställning. Inget. Jag vet inte vad som saknas. Inget. Jag saknar inget. En pool

Prioriterade mål 2015-2016

Kunskap och utveckling (språk- och kommunikation)

Prioriterade mål 2016

- Eleverna utvecklar sin förmåga i muntligt berättande i olika samtalssituationer.
- Eleverna ökar sitt ordförråd och sin förmåga att lyssna på andra.

Så här arbetar vi för att nå målen:

Vi arbetar med målen avdelningsvis. Eleverna återberättar sagor och förstärker dessa med ljudeffekter som spelas in med digitala verktyg. Eleverna arbetar i mindre grupper med stöd av en vuxen. I arbetet med inspelningen kommer eleverna att träna på turtagning och att lyssna på andra. Diskussion om ord, handling och en sagas uppbyggnad och form blir naturliga diskussionsämnen under arbetet.

På varje avdelning kommer det att finnas en "språkpärm" med olika slags material som eleverna kan arbeta med. I pärmen finns bland annat korsord, ordjakt, kluringar, rim och ramsor.

Vi arbetar med följande aktiviteter:

- Eleverna arbetar i mindre grupper där de återberättar en saga. Sagan förstärks med ljudeffekter som eleverna skapar själva. Sagan spelas in med hjälp av digitala verktyg. Vi kommer bland annat att använda apparna Imovie och Book Creator.
- Det finns en "språkpärm" på varje fritidsavdelning med bland annat korsord, ordjakt, kluringar, rim och ramsor.

Arbete och dokumentation

Arbete och dokumentation kommer att ske under vårterminen 2016.

Utvärdering:

Utvärdering av målen sker under maj 2016.

Ansvariga: Fritidshemmets pedagoger och rektor, biträdande rektor